

ДЕТСКА ГРАДИНА „СВОБОДА” – ЯМБОЛ

8600 Ямбол, ул. „Ал. Стамболийски” №78 - централна сграда

ул. „Марко Бехар” № 1 – сграда 2, к-с „Георги Бенковски” № 400 – сграда 3

е - mail : info-2812107@edu.mon.bg , <http://dgsvoboda.net> , тел: 046 / 66 34 72

Заличено
Обстоятелство по
УТВЪРЖ
Дн Чл.2 от ЗЗЛД а

ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДЕТСКА ГРАДИНА „СВОБОДА“

Програмната система е част от Стратегията на ДГ „Свобода“ и е приета на заседание на ПС с Протокол №1 /15.09.2025 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Програмната система е част от Стратегията за развитие на детска градина „Свобода“, разработена за четиригодишен период. /съгласно чл.29, ал.3 от Наредба №5 от 03.06.2016г./ и е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел и съобразени с определените ДОО за предучилищно образование. Тя създава условия за придобиването на компетентностите по всяко от образователните направления по чл. 28, ал. 2 от Наредба №5 от 03.06.2016 г., като отчита спецификата на детската градина и на групите в нея и съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.

II. ГЛАВНА ЦЕЛ:

Осигуряване на оптимални условия за развитие и възпитание на детето, чрез своевременната му адаптация към динамично променящата се околна среда и подготовката му за училище. Изграждане на хуманна, функционална и позитивна образователна среда в детската градина, осигуряваща равен шанс и достъп за свободен избор и качествено предучилищно възпитание на всички деца. Създаване на увереност, професионална мотивация и кариерно развитие при учителите във възпитателно-образователната работа с децата.

III. КОНЦЕПТУАЛНИ ИДЕИ:

Програмната система е създадена в името на детето, в помощ на учителя и в подкрепа на родителя. Тя подпомага учителя, да осигури условия за пълноценно детско развитие, така че:

- ❖ Детето да е спокойно, щастливо, уверено и успешно да навлиза в света, чрез игри, познание, радост и творчеството;
- ❖ Учителят уверено и с удовлетворение да постига по-добри резултати в ежедневната си работа с децата и родителите;
- ❖ Родителят да „израства“ заедно с детето си, като го подкрепя в развитието и подпомага разгръщането на неговия потенциал.

IV. ОСНОВНИ ПРИНЦИПНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Основните принципни положения, които са залегнали при организацията на педагогическия процес при подбора и структурирането на образователното съдържание и провеждането на педагогическите ситуации са:

- ❖ Възприемане на детето като главна ценност и активен участник в педагогическото взаимодействие.
- ❖ Осигуряване на условия за равен старт на всички деца, базиран на възрастта и индивидуалните темпове на тяхното развитие;
- ❖ Включване на „различното“ дете в живота на групата чрез подкрепа и уважение от детския педагог, децата в групата и техните родители;

- ❖ Отношението към детето да бъде с уважение към личността му и в подкрепа на неговата индивидуалност;
- ❖ Отношението към родителите да е взаимно уважаващо се, толерантно и подкрепящо.
- ❖ Уважение към различните етноси и култури;
- ❖ Педагогическото взаимодействие да е насочено към придобиване на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование;
- ❖ Утвърждаване на доброжелателно и самоуверено поведение при общуване на детето с връстници и възрастните;
- ❖ Интегриране на образователното съдържание по всички образователни направления;
- ❖ Всяка дейност по образователните направления да осигурява щастливо детство на всяко дете, да изгражда мотивация и увереност в собствените му възможности.
- ❖ Полагане основите на учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно – нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на децата, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие, предучилищното образование.

Разпределение на задачите, залегнали в програмната система и основните принципни положения по възрастови групи:

Първа възрастова група:

- осигуряване на равнопоставеност на всички деца при отчитане на индивидуалния им опит, възможности и темп на развитие;
- развиване на самостоятелност, инициативност, стремеж към усъвършенстване и отговорност у детето;
- формиране на умения за решаване на познавателни и практически задачи, за ориентиране в проблемни ситуации и откриването на решения на проблеми;
- формиране на умения за работа в група;
- откриване на творческите заложби у всяко дете и осигуряване на условия за разгръщане и проявяването им;
- формиране на социални и комуникативни умения;
- формиране на динамична система от представи, умения и отношения;
- оптимално съчетаване на умствена и практическа работа;
- осигуряване на максимална възможност за игра и физически упражнения.

Втора възрастова група:

- осигуряване възможности на всяко дете да изразява собственото си мнение и да отстоява своята позиция;
- създаване на условия за разгръщане и изява на индивидуалния потенциал на всяко дете. Удовлетворяване на потребностите му за развитие, самочувствие, и самоувереност, спокойствие в общността на другите;
- осмисляне на основни права и задължения и формиране на умения у детето да ги отстоява и спазва;
- осигуряване на качествено възпитание и обучение и обучение на всички деца, съобразени с условията, в които се намират;
- обучение с ясно изразен практически, приложен, продуктивен пресъздаващ характер с приоритет на формиране на когнитивни и речеви умения;
- прилагане на педагогически технологии на обучение с ясно изразена интерактивна и иновационна насоченост, ориентирани по посока на самоутвърждаване на личността на детето и развиване на неговата креативност.

Трета възрастова група:

- утвърждаване на личността на детето в заобикалящата общност. Формиране на желание за сътрудничество и партниране, уважение и зачитане на чуждото мнение, толерантност и взаимодействие, подчинено на общи и различни цели;
- осигуряване на възможности за всяко дете да изразява собственото си мнение и да осъзнава и отстоява своята позиция;
- ефективност на образователните технологии на основата на тясно обвързване на съвременната теория с конкретните педагогически практики;
- осъществяване на взаимодействието между детето и педагога на основата на доверие и взаимно уважение;
- превръщане на педагога в образец на подражание;
- приоритетно изграждане на детска общност за извършване на съвместна работа като среда за активна социализация;

Четвърта възрастова група

- реализиране на образователния процес като взаимодействие, при което децата са активни, мотивирани, мислещи, а педагогът е помощник и партньор;
- балансирано взаимодействие между детската градина и училището, плавен преход от водещата игрова дейност към проявата на преднамерена познавателна активност и създаване на предпоставки за формиране на учебна дейност;
- детето е център на педагогическото взаимодействие;
- създаване на детска общност, в която се зачита другият и се придобива опит за решаване на задачи и изпълняване на дейности заедно;
- ориентация към творческия потенциал на детето и педагога;
- оптимално интегриране на образователното съдържание в направленията от програмната система;
- осигуряване на равни шансове на всички деца

V. ОРГАНИЗАЦИЯ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПРОЦЕС

В ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА СЕ ВКЛЮЧВАТ:

- ❖ подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
- ❖ разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
- ❖ тематично разпределение за всяка група
- ❖ механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование,
- ❖ Проследяване на резултатите от постиженията на децата

VI. ОСНОВНИ ПОДХОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ:

Водещи подходи, които учителите в ДГ „Свобода“ ще прилагат в своята работа:

Хуманно-личностен подход:

- Личният опит е в основата на субективния опит - детската градина осъзнава и систематизира стихийния опит на детето;
- Възпитаването и обучението на детето се осъществяват чрез съчетаване на словесните с игрови, нагледни и практически интерактивни техники;
- Придобиване от детето на културни компетенции чрез водещата игрова дейност;
- Търсене на индикатори за вътрешната динамика на игра и усвояване, на познание и креативност;

Индивидуален подход:

- съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност.

- опознаване индивидуалните особености на детето и тяхното проявление в различни периоди от неговото развитие. Опознаване силните страни на детето

Рефлексивен и ценностно - ориентиран подход:

- Развитие на самооценка, самоконтрол - саморегулация при решаване на игрови, практически и познавателни задачи;
- Интегриране на всички процеси на взаимодействие, които развиват детската индивидуалност с цел стимулиране на представи, умения и компетенции;
- Стимулиране на межкултурната рефлексия в европейското образователно пространство.

Комуникативно-експресивен и креативен подход:

- Разчита се на неформални контакти, общи желания, идеи и проекти;
- Подпомага се индивидуалната експресивност на детето;
- Акцентира се върху креативните прояви в играта, познанието, общуването;
- Развиват се комуникативни умения, уменията за самопредставяне и за работа с другите – в малки групи и в екип.

Игрови подход:

- Играта е естествен начин на учене за малките деца. При организиране на структурирани и свободни игри се насърчава творчеството, въображението и самостоятелното мислене.

VII. ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ:

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето. При осъществяване на педагогическо взаимодействие, учителите използват игрова дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления. Игровата дейност е основата на всички видове форми на взаимодействие през учебното и неучебното време в детската градина.

Формите на педагогическото взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата Програмна система, като се вземат под внимание потребностите и интересите на децата.

Съгласно Наредба № 5 от 03.06.2016г. за предучилищното образование, формите на педагогическо взаимодействие са:

- ❖ Основна форма
- ❖ Допълнителни форми

Основна форма на педагогическо взаимодействие

Основната форма на педагогическо взаимодействие е **педагогическата ситуация**. Тя се организира само в учебно време, протича предимно под формата на игра и осигурява постигането на компетентностите по всички образователни направления, заложи в ДЮС за

предучилищно възпитание. Чрез нея се реализират два процеса – възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно-практически опит на детето в групата. Педагогическата ситуация като основна форма ще се провежда във всички възрастови групи на детска градина „Свобода“ и по всички образователни направления:

- ❖ Български език и литература
- ❖ Математика
- ❖ Околен свят
- ❖ Изобразително изкуство
- ❖ Музика
- ❖ Конструирание и технологии
- ❖ Физическа култура

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е:
от 15 до 20 минути - за първа и за втора възрастова група.
от 20 до 30 минути - за трета и за четвърта възрастова група.

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие

Допълнителните форми се организират ежедневно извън педагогическите ситуации. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности и се допринася за личностното развитие и за разнообразяване живота на децата. Допълнителните форми са свързани и с цялостната организация на деня в детската група. Организират се по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Видове допълнителни форми:

- самостоятелна дейност по избор на детето;
- дейности организирани от учителя – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда.

В неучебно време се провеждат само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Разпределението на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. То се разработва преди началото на учебната година от педагогическите екипи по възрастови групи и се утвърждава от директора на детската градина.

Брой на педагогическите ситуации по образователни направления

Възрастова група	Брой на педагогическите ситуации по образователни направления							Общо за 1 седмица
	Български език и литература	Математика	Околен свят	Изобразително изкуство	Конструирание и технологии	Физическо възпитание	Музика	
Първа група	1	1	1	2	1	3	2	11
Втора група	2	1	2	2	1	3	2	13
Трета група	2	2	2	2	2	3	2	15
Четвърта група	3	3	2	2	2	3	2	17

VIII. ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТА

Детска градина „Свобода“ работи при целодневна организация на работа от 6.30 до 18.30ч.

ДНЕВЕН РЕЖИМ за ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

В УЧЕБНО ВРЕМЕ – 15 септември -31 май		В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ- 01 юни – 14 септември	
Часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие	Часови интервал	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
6.30 - 8.40	Прием на деца. Дейност по избор. Утринно раздвижване	6.30 - 8.40	Прием на деца. Дейност по избор. Утринно раздвижване
8.40 – 9.00	Закуска	8.40 – 9.00	Закуска
9.00 – 9.45	Педагогически ситуации, съобразно седмичното тематично разпределение	9.00 – 10.00	Допълнителни дейности . Игри. Дейности организирани от учителя и по избор на децата.
10.00 – 10.15	Подкрепителна закуска	10.00 – 10.15	Подкрепителна закуска
10.15 – 12.00	Допълнителни дейности, организирани от учителя, по избор на децата, школи по интереси.	10.15 – 12.00	Дейност по избор, игри, развлечения.
12.00 – 13.00	Обяд. Подготовка за сън.	12.00 – 13.00	Обяд. Подготовка за сън.
13.00 – 15.30	Следобеден сън	13.00 – 15.30	Следобеден сън
15.30 - 16.00	Самообслужване след сън. Подвижни игри след сън.	15.30 - 16.00	Самообслужване след сън.
16.00 – 16.20	Закуска	16.00 – 16.30	Закуска

16.20 – 16.40	Педагогически ситуации, съобразно седмичното разписание	16.30 – 18.30	Игри. Дейности организирани от учителя по избор на децата. Изпращане
16.40 – 18.30	Допълнителни дейности, организирани от учителя, по избор на децата, школи по интереси. Изпращане.		

ДНЕВЕН РЕЖИМ за ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

В УЧЕБНО ВРЕМЕ – 15 септември -31 май		В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ- 01 юни – 14 септември	
Часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие	Часови интервал	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
6.30 - 8.40	Прием на деца. Дейност по избор. Утринно раздвижване	6.30 - 8.40	Прием на деца. Дейност по избор. Утринно раздвижване
8.40 – 9.00	Закуска	8.40 – 9.00	Закуска
9.00 – 9.45	Педагогически ситуации, съобразно седмичното тематично разпределение	9.00 – 10.00	Допълнителни дейности. Игри. Дейности организирани от учителя и по избор на децата.
10.00 – 10.15	Подкрепителна закуска	10.00 – 10.15	Подкрепителна закуска
10.15 – 12.00	Допълнителни дейности, организирани от учителя, по избор на децата, школи по интереси.	10.15 – 12.00	Дейност по избор, игри, развлечения.
12.00 – 13.00	Обяд. Подготовка за сън.	12.00 – 13.00	Обяд. Подготовка за сън.
13.00 – 15.15	Следобеден сън	13.00 – 15.30	Следобеден сън
15.30 - 16.00	Самообслужване след сън. Подвижни игри след сън.	15.30 - 16.00	Самообслужване след сън.
16.00 – 16.20	Закуска	16.00 – 16.20	Закуска
16.20 – 16.40	Педагогически ситуации, съобразно седмичното разписание	16.30 – 18.30	Игри. Дейности организирани от учителя по избор на децата. Изпращане
16.40 – 18.30	Допълнителни дейности, организирани от учителя, по избор на децата, школи по интереси. Изпращане.		

ДНЕВЕН РЕЖИМ за ТРЕТА и ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ

В УЧЕБНО ВРЕМЕ – 15 септември -31 май		В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ- 01 юни – 14 септември	
Часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие	Часови интервал	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
6.30 - 8.40	Прием на деца. Дейност по избор. Утринно раздвижване	6.30 - 8.40	Прием на деца. Дейност по избор на децата. Утринно раздвижване
8.40 – 9.00	Закуска	8.40 – 9.00	Закуска
9.00 – 10.00	Педагогически ситуации, съобразно седмичното разпределение	9.00 – 10.00	Допълнителни дейности . Игри. Дейности организирани от учителя и по избор на децата.
10.00 – 10.10	Подкрепителна закуска	10.00 – 10.15	Подкрепителна закуска
10.10 – 11.00	Педагогически ситуации, съобразно седмичното разпределение	10.15 – 12.00	Дейност по избор, игри, развлечения.
11.00 – 12.30	Допълнителни дейности организирани от учителя и по избор на децата, школи по интереси		
12.30 – 13.00	Обяд. Подготовка за сън.	12.00 – 13.00	Обяд. Подготовка за сън.
13.00 – 15.00	Следобеден сън	13.00 – 15.30	Следобеден сън
15.00 - 15.30	Самообслужване след сън. Подвижни игри след сън.	15.30 - 16.00	Самообслужване след сън.
15.30 – 16.00	Закуска	16.00 – 16.30	Закуска
16.00 – 16.30	Педагогически ситуации, съобразно седмичното разписание	16.30 – 18.30	Игри. Дейности организирани от учителя по избор на децата. Изпращане
16.30 – 18.30	Допълнителни дейности, организирани от учителя, по избор на децата, школи по интереси. Изпращане.		

IX. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Този раздел е разработен в съответствие с разпоредбите на чл. 30 от Наредба No 5 от 03.06.2016г. за предучилищното образование. Тематичното разпределение отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда и осигурява ритмичното и балансирано разпределение на съдържанието по образователните направления. То включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Тематичното разпределение осигурява ритмично и балансирано разпределяне на съдържанието по всички образователни направления и включва теми за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

Съобразно седмичното разписание по групи, учителите изработват тематично разпределение по месеци и седмици по отделните образователни направления, определят темите за постигане на отделните компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Учителите на групи сами определят методите на педагогическо взаимодействие, съобразно интересите на децата и спецификата на образователната среда.

- Тематично разпределение за първа група – Приложение № 1
- Тематично разпределение за втора група – Приложение № 2
- Тематично разпределение за трета група – Приложение № 3
- Тематично разпределение за четвърта група – Приложение № 4
- Тематично разпределение за първа и втора смесена група – Приложение 5
- Тематично разпределение за трета и четвърта смесена група – Приложение 6
- Тематично разпределение за втора и трета група – Приложение 7

X. МЕХАНИЗЪМ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Съгласно чл. 2, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование участниците в образователния процес са децата, учителите, директорът и другите педагогически специалисти, както и родителите. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите на предучилищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина и мотивация за учене.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина, се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на детската градина, чрез:

1. индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
2. родителски срещи;
3. присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
4. други форми за комуникация.

Формите на сътрудничество се определят съвместно от директорите, учителите, другите педагогически специалисти и родителите.

Сътрудничеството на детската градина със семейството и социалните партньори като единен работещ екип е в основата на иновационните търсения на ДГ за споделяне отговорността при обучението и възпитанието на децата в предучилищна възраст.

Целенасочената съвместна дейност между детската градина и семейството осигурява единен подход в разкриването на обкръжаващия детето свят и постоянна взаимна информация за цялостното развитие на детето, за неговите интереси, потребности и поведение. Това предполага съвместни координирани действия на двете институции, за да остане детската градина естествена среда, обуславяща развитието на духовните потребности и интереси на детето. Необходимо е утвърждаване тенденция за тясно сътрудничество между семейството и детската градина. Отношенията между родители и учители да се изграждат на основата на разбирателство, единомислие и непрекъснато общуване и взаимодействие в името на детето.

Има много начини за общуване със семейството и за осигуряване на неговото по-активно участие във възпитанието на детето. Съществуват разнообразни форми, средства, подходи, стратегии, които отговарят на потребностите на различните семейства.

Индивидуални форми на сътрудничество – провеждат се по договаряне, по инициатива на родители и учители.

- Индивидуални разговори – обмен на идеи още преди приема на детето и при постъпване с опознавателна цел - информативен разговор с цел запознаване на родителя с резултати от предучилищното образование - среща, разговор, когато конкретна ситуация го прави необходима - Рутинни разговори – с цел информация за промени в детското развитие и поведение.
- Индивидуални консултации - ежедневни и в определения за ДГ ден за консултации. Провеждат се по инициатива на учители (за споделяне на наблюдавани затруднения, които изискват намеса на външен експерт) или родители.
- Семейни консултации – от психолог, логопед, педагог/ специален педагог;
- Други индивидуални форми – телефонно обаждане, съобщение по имейл, съобщение със средства на интернет

Групови форми на сътрудничество с родителите :

- родителските срещи – фиксирани в плана за сътрудничество и взаимодействие на всяка възрастова група;
- училище за родители - група за подкрепа на родители – обучения, тренинги, делови и ролеви игри, споделяне и обмяна на идеи и опит;

Включване на родителите в процеса на предучилищното образование:

- участие в дни на отворени врати и съвместни мероприятия;
- празници и мероприятия от плана за сътрудничество и взаимодействие на всяка възрастова група и на ДГ;

Други форми на комуникация

- информационни табла в детските групи за образователен акцент и тема на седмицата, предложения за съвместни игри, полезна информация, детско творчество, апели и послания;
- Запознаване със съдържанието на педагогическия процес и на ежедневието в ДГ;
- Обмен на информация не само с педагога, но и между самите родители;
- Информация в сайт на ДГ, фейсбук на ДГ и група – за събития, детски успехи;

Родителите и Учителите имат споделени отговорности относно детето, които реализират в сътрудничество в името на Детето.

XI. ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПОСТИЖЕНИЯТА НА ДЕЦАТА – СЪЩНОСТ, МЕТОДИ И ФОРМИ.

Същност на проследяване на резултатите от предучилищното образование

В съответствие с актуалните изисквания към образованието на децата особена значимост придобива дейността на учителя, насочена към диагностика на резултатите от образователния процес. Като се има предвид, че предучилищния период е най – пластичната възраст, важно е да се отчитат динамичните изменения, които стават във възрастово и индивидуалното развитие на детето – да се проследяват постиженията на всяко дете.

Проследяването на резултатите от предучилищното образование на децата във всяка възрастова група се определят от учителя в съответствие с очакваните резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група по образователни направления: *български език и литература, математика, околна среда, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.*

В подготвителните групи за училище - знания, умения и отношения, необходими за успешно преминаване на детето към училищно образование, като се акцентира и върху показатели свързани със социалното и емоционално развитие.

Периодичност на проследяване на резултатите от предучилищното образование

Проследяването на постиженията на децата се осъществява от учителите на съответната група в началото и в края на учебното време по образователни направления, образователен стандарт за предучилищното образование. Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата. След изпълнение на процедурата по проследяване на постиженията на децата учителите информират родителите по подходящ начин.

В ДГ „Свобода“ се работи по единна, обща за цялата детска градина, матрица за описване на индивидуалните резултати на децата в групата на три нива: справя се самостоятелно, справя се с насочващи въпроси и справя се с помощ от учителя или друг специалист.

Организация на проследяването

Проследяване на резултатите от предучилищното образование се провежда в началото (втората и третата учебна седмица) и края на учебната година (14 дни).

Използват се задачите за диагностична процедура в индивидуалните картони за диагностика към познавателните книжки, с които работи групата.

Методи и форми за проследяване на резултатите от предучилищното образование

1. Наблюдение

Основният метод за проследяване на постиженията на децата. То е процес от целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти, в различни среди, по време на ежедневните занимания в продължение на цялата учебна година. Най-ефективно и информативно е наблюдението на детето в неговата естествената среда, която включва – неговият дом и детската група в които всяко дете се развива. Тази среда предоставя на детето широки възможности за ежедневна изява и проява на различните му знания, способности, начини на поведение, както и на неговите затруднения. Събраната информация от наблюденията служи за основа при тълкуването на

резултатите от развитието и извеждането на съответни изводи и насоки следващия възрастов период.

Цели на наблюдението:

- Педагогът опознава индивидуално развитие на децата чрез установяване на техните характерни възрастови и индивидуални особености: нужди, способности, обноси, ограничения и затруднения;
- Планира индивидуална програма за развитие на детето през учебната година, която е насочена към детския потенциал и затруднения;
- Проследява настъпилите промени при децата през учебната година;
- Периодично уведомява родителите за функционирането на детето в детската градина.

Видове наблюдения:

Детският учител участва в дейността на детето на различни нива – от ниво на не-участник в наблюдението: до пряк участник в него.

➤ Наблюдение, в което учителят не участва.

Задачата при този вид наблюдение е учителят само и единствено да наблюдава и проучва автентичността на детето в обичайните естествени условия и действия в детската група, без да се включва в разговор с него или да се намесва по някакъв начин в ситуацията/играта/общуването, който би могъл да повлияе върху неговото поведение.

➤ Наблюдение, в което учителят е участник (включено наблюдение)

Задача при този вид наблюдение е учителят – наблюдател да участва в дейностите на детето. Например: даване на разяснения; задаване на насочващи въпроси; използване езика на тялото; подготвяне на обстановката за извършване на дадена дейност; съучастник в играта на детето; поощряване на другите деца да се сближат с наблюдаваното дете и др.

2. Познавателна задача

Задачите, които са използвани за установяване на резултатите по седемте образователни направления през учебната година са два вида:

- Задачите със структуриран отговор, които се използват за проследяване на възприемането на знанията, тяхното разбиране и приложението им. Смята се, че този вид задачи имат по-висока степен на обективност, което от своя страна допринася за надеждността на измерването на резултатите от развитието.
- Задачи със свободен отговор се използват при установяване на **изпълнителски умения** – пеене, свирене, рисуване, моделиране, конструиране – при които се проследява тяхното изпълнение и анализира крайният резултат, който във всички случаи ще бъде уникален за всяко дете.

3. Продукти от дейността на децата

По време на цялостния престой на детето в детската градина, чрез активното му участие в различни видове дейности, то създава различни по характер продукти (фантастични разкази, игри, рисунки, апликации, конструктивни и хартиени модели, пластилинови фигури и форми, и др.). Част от тези произведения могат да се съхраняват в хартиен вариант – в Портфолиото на детето, а други – да бъдат документирани чрез видео и снимки. Те имат изключителна стойност при проследяване на резултатите от образователния процес, документирайки развитието, креативността и успеваемостта на детето.

4. Портфолио - форма за проследяване на постиженията на децата

В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио, което е своеобразен запис на детското развитие от първа възрастова група и продължава до края на подготвителна група.

Портфолиото онагледява етапите през които преминава детето, прави ги "видими" и помага на детския учител да направи съответни изводи и препоръки относно по-нататъшното личностно развитие на детето, и по този начин може да подпомогне и родителя.

За разлика от другите методи за оценяване, които дават информация за моментното състояние, портфолиото отразява развитието на детето, като процес. За да се постигне този ефект, материалите включени в портфолиото трябва да бъдат събирани по време на целия престой на детето в детската градина.

Цел: Хронологично и автентично проследяване на резултатите от социализацията, възпитанието и обучението на детето в детската градина.

Съдържание: Съдържанието на портфолиото на детето в Детска градина „Свобода“ включва:

1. Данни за институцията.
2. Лични данни за детето.
3. Общи данни за обучението – период на обучение в детската градина (приемане/преместване/напускане/завършване), организация на обучението и др.
4. Информация за постиженията и резултатите от предучилищното образование

В портфолиото се включва всичко, което показва *хронологично* уникалността и индивидуалността в развитието на детето; резултати от постиженията по седемте образователни направления: български език и литература, математика, околна среда, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.

Портфолиото е набор от подбрани и подредени материали, снимки (на предмети, продукти от различните дейности – моделиране, конструиране, игри и т.н.); резултати от дидактични задачи; участие в тържества (снимки и дискове); протоколи от наблюдение; чек листове, които отразяват постигнатите конкретни резултати в развитието и обучението. В детското портфолио се поставят грамоти и отличия, получени от участия в състезания и конкурси.

В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и образователните институции портфолиото им се предава.